A házasság intézménye

Házasság

Társadalmilag elismert törvényes viszony férfi és nő között, amelynek alapja a gazdasági együttműködés (esetleg közös vagyon), erkölcsileg elfogadott (esetleg előírt) szexuális érintkezés és utódok létrehozása.

A házasság a törvény és a hagyomány szerint egy felnőtt férfinak és egy nőnek jogilag elismert és szabályozott életközössége.

Házasságtípusok

- **Házasságkötésnek** mondjuk azt a cselekményt, amellyel felnőttek házastársi-családi kapcsolatot létesítenek egymás közt.
- **Élettársi kapcsolat**: jogi cselekmény nélküli tartós családi együttélés.

Házasság fajtái:

1. **Monogám:** egy férfi és egy nő házaséletet él
2. **Poligám:** a férfinek és a nőnek több házastársa van.
3. **Poligámia:** a férfinak van több felesége
4. **Poliandria:** a nőnek lehet több férje
5. **Csoportházasság:** több férfi és több nő közösen házas kapcsolatban él.

Incestus: A vérrokonok közötti tiltott szexuális kapcsolat.

Endogámia: Csoporton, törzsön közösségen belül kötött házasság.

Exogámia: A csoporton kívülivel kötött házasság.

Homogámia: Egy adott társadalmi osztályon, rétegen, felekezeten, etnikumon belüli házasságkötés

Heterogámia: Amikor a házaspár más-más osztály tagja.

Azonos nemű felnőttek házasságszerű együttélése: Hollandia, Belgium, Spanyolország, Norvégia, Svédország, Kanada, Dél-Afrika, USA egyes tagállamai

Regisztrált partnerkapcsolat intézménye: Svájc, Dánia, Norvégia, Szlovénia, Andora, Finnország, Csehország

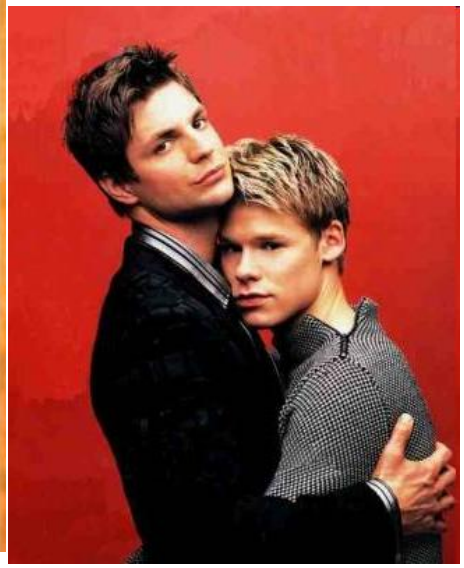

A HÁZASSÁG JOGI OLDALA

A HÁZASSÁGI ANYAKÖNYVEZTETÉS

Célja, egyrészt a házassági feltételek vizsgálata, másrészt a házasságkötés tényének és az ebből adódó fontosabb adatoknak, adatvaáltozásoknak a közhitű nyilvántartása.

HÁZASSÁG VALLÁSI SZEMPONTJA

KATOLIKUS EGYHÁZ

BUDHISTA ESKÜVŐ

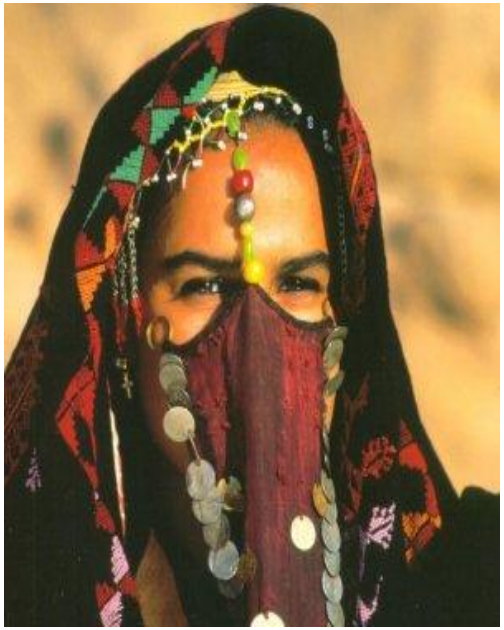

ISZLÁM VALLÁS

NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

- **A házasságkötések későbbre tolódnak el:**

✓ a 90’-es évek elején 20-24 év közötti lányok mentek férjhez

✓ ma a 25 és 29 év közötti nők család-alapitó aránya a kétszerese lett a fiatalabbakénál

✓ gyakori a 30 évfeletti házasodás

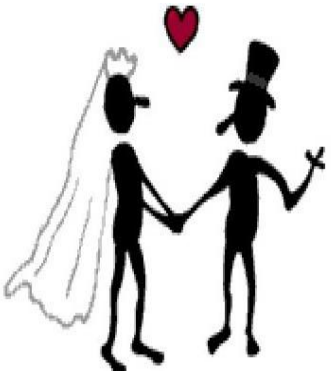

- **Meghosszabodott élettartam:**

✓ ma 40-45 évig is együtt élnek a házasok

✓ régebben az átlag 20-30 év volt

- **Férfiaknál:**

✓ tiz évvel ezelőtt a leginkább nősülők 30 éven aluliak

✓ ma a 30 és 40 év közöttiek állnak az élen

- **Továbbra csökken a frigyek száma:**

✓ ok: egyre többen élnek élettársi kapcsolatban, hódit a singli-lét

✓ “késleltetett” családalapitás

A házasság és a család változásai

- **a hetvenes évek közepéig általánosan elterjedt volt, az emberek 95%-a életében legalább egyszer megházasodott.**
- A magas házasodási arányszám mögött a következő okokat találjuk: tradíciók, Kelet-európia házasságkötési minta, népesedéspolitikai intézkedések, növekvő életszínvonal, a szociálpolitika is a házasságkötésre ösztönözte az embereket
- **80-as évektől elkezdődött a házasságkötések számának csökkenése.** A csökkenés okai:
  - Házasodási életkor emelkedése (tanulás, karrierépítés, létbizonytalanság)
  - Nők iskolai végzettségének emelkedése
  - A társadalom megítélésnek változása a házassággal kapcsolatosan
  - Gazdasági okok (sokan képesek egyedül is fenntartani egy lakást, illetve egyedülálló fiatalok önálló kereset híján nem képesek a családalapításra)
  - Az élettársi kapcsolatok elfogadottsága nőtt

- **gyengült a szülők meghatározó szerepe a partnerválasztásban.**
- **házasságkötés nélküli együttélési formák**

❖Jogilag rendezetlen párkapcsolat - élettársi kapcsolat

- **házasságkötés nélkül élnek együtt**
- **kevés gyermek születik ilyen családi állapotból**
- **házasság népszerűségének csökkenése- a társadalomban az élettársi kapcsolat megítélése, elfogadottsága változott.**

Házasság megszűnése:

1. **Válással:** (a házasság felbontása, a két házastárs különválása)

2. **Tényleges különélés:** amikor a házastársak nem szakították meg a házasságukat törvényesen, csak külön háztartást vezetnek.

3. **Özvegység:** házastárs elhalálozása utáni állapot

A válás okai:

- munkamánia
- alkoholizmus
- félrelépés
- párok elhidegülése

- eltérő életfelfogás
- anyagiak
- betegség, beteg gyermek

Anyós beavatkozása

A válás következményei:

- anyagiak hiánya
- magány
- társtalanság
- bizonytalanság
- szorongás
- bűntudat
- ehagyatottság
- alvászavar, depresszió
- céltalanság

Gyermekek megváltozott életkörülményei

Egyedül nevelés útvesztői

Az újraházasodás

- El tudja-e fogadni az új partner a gyereket?
- Elfogadja-e annak édesszülőjét,
  aki láthatásra elviszi a gyereket?
- El tudja-e fogadni a gyermek nagyszüleit?
- A gyermek elfogadja-e az új anyukát (apukát)?

A tágabb család hozzáállása az új kapcsolathoz:

- Hogyan reagálnak a szülők?
- Elfogadják e az új partner gyermekét?
- Fiuk (lányuk) nem a saját,
  hanem más gyermekére keres?

Szerb statisztika

	Szerb Köztársaság					
	összesen		Közép-Szerbia		Vajdaság	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Megkötött házasságok - összesen	**39756**	**41083**	**29255**	**30490**	**10501**	**10593**
Átlag életkor házasságkötés kor						
Vőlegény	**32.21**	**32.47**	**32.09**	**32.32**	**32.55**	**32.91**
Menyasszony	**28.42**	**28.71**	**28.27**	**28.53**	**28.82**	**29.22**
Átlag életkor első házasság megkötésekor						
Vőlegény	**29.28**	**29.57**	**29.36**	**29.60**	**29.05**	**29.48**
Menyasszony	**26.00**	**26.28**	**26.04**	**26.28**	**25.89**	**26.29**

Szerb statisztika

	Szerb Köztársaság					
	összesen		Közép-Szerbia		Vajdaság	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Válások - összesen	**8204**	**8622**	**5765**	**6182**	**2439**	**2440**
1000 házasságra jutó válások száma	**206.36**	**209.87**	**197.06**	**202.76**	**232.26**	**230.34**
Átlag életkor váláskor						
Férj	**41.32**	**41.70**	**41.18**	**41.75**	**41.65**	**41.58**
Feleség	**37.70**	**38.06**	**37.59**	**38.01**	**37.96**	**38.19**
Házasság átlagos hossza	**12.30**	**12.40**	**12.10**	**12.30**	**12.80**	**12.60**
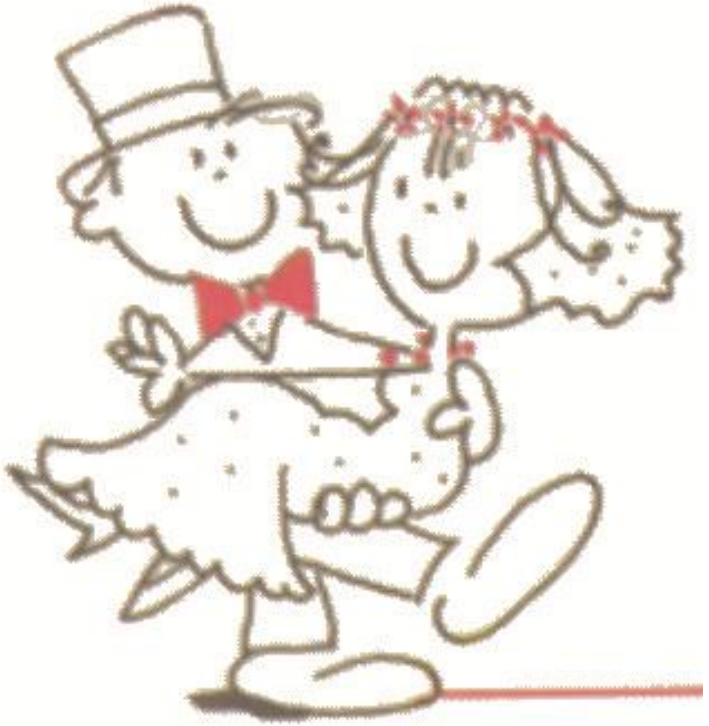
Köszönöm a figyelmet!